

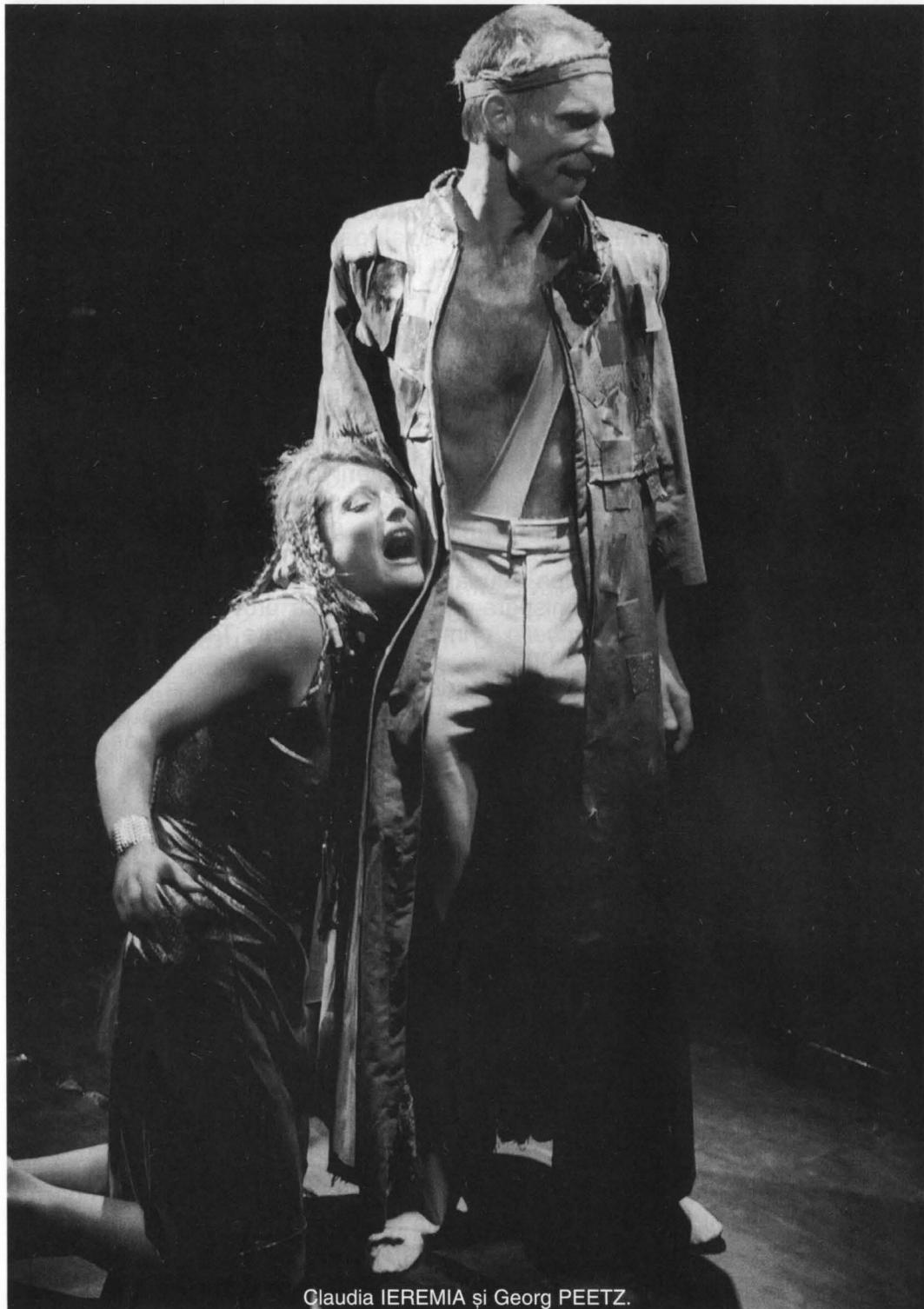
Teatrul „G.A. Petculescu“ din Reșița – Bucătăria de Arnold Wesker. Adaptarea și regia artistică: Ada Lupu. Scenografia: Ana Iulia Popov. Coregrafia: Angela Suiu. Distribuția: Florin Ruicu, Mihai Vântu, Constantin Bery, Sorin Frunzelată, Dan Mirea, Iustina Prisăcaru, Mihai Munțiu, Ștefan Abrudan, Florin Ibraș, Măliina Petre, Loredana Luca, Cristina König, Gianina Iconaru, Delia Lazăr. Data reprezentării: 9 octombrie 2004.

Alina MANG

Când rege, când vagabond...

Oare de ce *Cymbeline* este una dintre piesele cel mai puțin jucate ale lui Shakespeare? Abandonând pista ce ne-ar conduce, în căutarea unui răspuns, către subiectivismul artistului, afinitățile sale personale legate de creațiile acestui autor, către detalii ce țin de locul și momentul punerii în scenă și urmărind una pur practică, descoperim un text ce poate inhiba o posibilă montare printr-o intriga complicată, cu schimbări rapide ale locului de desfășurare a acțiunii, dese răsturnări de situație, numeroase personaje și o permanentă pendulară între spiritul tragic și cel comic. Echipa adunată de regizorul Alexander Hausvater la Teatrul German de Stat din Timișoara a acceptat însă provocarea și astfel s-a născut spectacolul *Regele Cymbelin*, primul proiect cu care Teatrul German și-a deschis oficial stagiunea 2004–2005.

Complexitatea subiectului și a scrierii lui Shakespeare a fost tradusă scenic prin simplitate și acuratețe la nivelul mijloacelor de expresie. Celor care se așteptau la o reprezentare grandioasă, cu multe piese de decor (care să reconstituie curtea regelui Cymbelin, apoi surghiunul lui Postumus la Roma, periul prin pădure al lui Imogen, locul luptei dintre britanici și romani) și costume sofisticate, spectacolul le-a oferit o surpriză. În sala încă în renovare a teatrului a fost ridicat un podium, iar spectatorii au fost așezați de o parte și de alta a acestuia. În spațiul de joc, astfel delimitat, actorii intră cu mișcări energice, ne privesc, se privesc, râd, dansează, poartă ecoul unei lumi tumultuoase la care publicul urmează să fie părtaș. Nimic din înfățișarea lor nu trădează prezența printre ei a unor capete încoronate. Pasiunea, îndoiala, invidia, ura, le sunt comune tuturor, cunosc adevărul și minciuna, le este sortită viața și moartea, indiferent dacă sunt regi sau cerșetori. Naratorul, un vagabond interpretat de Georg Peetz din Germania, același în rolul lui Cymbelin și al lui Jupiter, prezintă pe rând personajele, iar apoi începe povestea. Piesa cuprinde mai toate motivele și temele dramaturgiei lui Shakespeare. Mama vitregă și rea, tiranul nechibzuit, iubirea neîngăduită, familia despărțită prin răpirea celor două fete (în spectacolul Teatrului German, și nu băieți, cum apar la Shakespeare) ale lui Cymbelin, Guideria și Arvira, regăsite apoi datorită semnelor distinctive căpătate la naștere, moartea aparentă, travestiul, crima, războiul, profetia fac parte dintr-un scenariu în care ordinea transcende haosul, iar pacea și dragostea, ajutate de providență, reușesc să reconcilieze toate elementele dezordinii inițiale. Mesajul? Important este să știi să ierți și să înveți să nu judeci.

Claudia IEREMIA și Georg PEETZ.

Varietatea de personaje și tonalități – comice sau tragice, reale sau fantastice – sunt „împăcate” de Alexander Hausvater într-o vizionare pozitivă și unitară a spectacolului. Comicul nu este niciodată burlesc, iar tragicul rămâne potențial. Elementele realiste nu exclud abstractul, iar cele romantice nu presupun evadarea din realitate. Figuri de poveste, precum regina sau cele două prințese răpite, evoluează fără note discordante alături de personaje construite cu o mai mare atenție asupra caracterizării lor psihologice, cum ar fi Imogen, Posthumus și chiar Cloten. O undă de optimism nu părăsește niciodată scena, cu toate că situația centrală prezentată este una tragică sau, cu toate că, rezolvarea întregului conflict se află în mâna destinului, a arbitrarului. Viața, ca și războiul, este un joc de noroc. În spectacol, Cymbelin și Caius Lucius, general al oștilor romane, se înfruntă jucând popice. Mingea aruncată decide învingătorul.

Toți cei din distribuție poartă costume neutre, decorul aproape lipsește, nici un element nu fixează în timp și spațiu acțiunea. Un tărâm păgân sau pastoral, aparținând unui univers clasic și modern totodată. Adesea actorii devin naratori, introduc scenă următoare, descriind pe scurt locul acțiunii. Complexitatea narării devine astfel mai accesibilă, ușor de urmărit, de o claritate satisfăcătoare. Personajele sunt atât de bine construite scenice, încât simpla lor prezență conține suficiente date pentru a indica momentul în care se află conflictul. Într-un fel, ajung să definească și spațiul. Corul comentează întâmplările prin dans și mișcări dezarticulate, acompaniate de muzica lui Cări Tibor, iar petele de culoare, precum roșul – simbol al pasiunii și al sângeului – impresionează. Ca de altfel întregul spectacol, ce te „fură” prin imagini și claritatea povestirii. Prin atmosfera sa. Prin forța interpretării. Georg Peetz este mai tot timpul în scenă. Un rege fără coroană aurită, poartă pe frunte o legătură dintr-un material textil, precum un tiv desculpat, își schimbă haina purtând-o când pe față, când pe dos, fiind când rege, când un simplu vagabond în multime. Demeter András convinge publicul în rolul lui Posthumus, Tânăr îndrăgostit, cuprins apoi de mâhnire și furie la vestea că soția îi este necredincioasă. Claudia Ieremia joacă impecabil gingășia lui Imogen și tăria sa în hotărârea de a-și apăra visul de iubire. Rareș Hontzu în Cloten creează un personaj straniu, aflat la granița dintre nebunie, comic și grotesc. Alexandru Mihăescu și Iachimo mefistofelic, Ida Jarcsek-Gaza (*Belaria*) alături de Ioana Iacob (*Guideria*) și Etelka Magyari (*Arvira*) compun un trio de luptătoare sincere, dărzi, credincioase. Tatiana Sessler – o regină perversă și seducătoare, Simona Vintilă – un Lucius feminin, Isolde Cobet – un vraci ce lucrează în favoarea providenței, Boris Gaza (*Philario*) – un clarvăzător cu o apariție dezolantă și înfricoșătoare totodată.

În final, răul este pedepsit, binele pare să învingă. Dar nu avem siguranță fericirii personajelor. Soarta se poate oricând schimba, întâmplarea poate încurca jocurile, iar noi putem deveni, la rândul nostru, personaje într-o poveste cu lacrimi și zâmbete, fantezie și realitate, război și dragoste.

Teatrul German de Stat din Timișoara – Regele Cymbelin de William Shakespeare. Versiunea germană: Erich Fried. Adaptarea: Beate Fäh. Un spectacol de Alexander Hausvater. Scenografia: Viorica Petrovici. Muzica: Cări Tibor. Light-design: Lucian Moga. Mișcarea scenică: Hugo Wolff. În distribuție: Georg Peetz, Tatiana Sessler, Claudia Ieremia, Demeter András, Ionuț Chiriac, Alexandru Mihăescu, Rareș Hontzu, Ida Jarcsek-Gaza, Ioana Iacob, Etelka Magyari, Simona Vintilă, Isolde Cobet, Boris Gaza, Radu Miodrag Vulpe, Ines Stoianovici, Daniel Török, Daniel Ghidel, Andrei Hansel. Data reprezentării: 2 octombrie 2004.